

ISU

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

**II INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**
«Modern Approaches to Problem Solving
in Science and Technology»

**November 15-17, 2023,
Warsaw, Poland**

isu-conference.com

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

II INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE
«Modern Approaches to Problem Solving in
Science and Technology»

Collection of abstracts

November 15-17, 2023
Warsaw,
Poland

UDC 01.1

II International scientific and practical conference «Modern Approaches to Problem Solving in Science and Technology» (November 15-17, 2023) Warsaw, Poland, International Science Unity. 2023. 482 p.

The collection of abstracts presents the materials of the participants of the International scientific and practical conference «Modern Approaches to Problem Solving in Science and Technology»

Kyiv National Linguistic University
National University of State Tax Service of Ukraine
Classic Private University
Kharkiv National Medical University
Lviv National Environmental University
Kryvyi Rih State Pedagogical University
Borys Grinchenko Kyiv University
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
Academy of Labour, Social Relations and Tourism
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
State University "Uzhhorod National University"
Zhytomyr Ivan Franko State University
Uman National University of Horticulture
National University of Ukraine on Physical Education and Sport
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University
Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy
Poltava State Medical University
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
"KROK" University
Kherson State University
Dnipro Applied College of Energy and Information Technologies
Flight Academy of the National Aviation University
Kherson state agrarian and economic university
Khortytsia National Educational and Rehabilitational Academy
State University Of Trade And Economics
Prydniprovaska State Academy of Civil Engineering and Architecture
Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences Ukraine
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Kherson national technical university
Dragomanov Ukrainian State University
Dnipro State Agrarian And Economic University
Kyiv National University of Construction and Architecture
Odessa National Medical University
University of Customs and Finance
Odessa National Economic University
Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine
Donetsk National Technical University
Dnipro Technological University "STEP"
Polissia National University
Alfred Nobel University
National University of Food Technologies
The National Academy of Statistics, Accounting and Audit
Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University
Bukovinian State Medical University
V.N. Karazin Kharkiv National University
National Aviation University
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
Ukrainian Engineering Pedagogics Academy
National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute"
Vinnytsia National Agrarian University
Zhytomyr Polytechnic State University
Dmytro Motomyi Tavria State Agrotechnological University
National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic Mariupol State University
National University of Kyiv-Mohyla Academy
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Vasyl' Stus Donetsk National University
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv
"National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

References:

1. Bogdan Włodarczyk, Marek Szturo, George H. Ionescu, Daniela Firoiu, Ramona Pirvu, Roxana Badircea “THE IMPACT OF CREDIT AVAILABILITY ON SMALL AND MEDIUM COMPANIES” URL: <https://hal.science/hal-01773998/>
2. Karl Schultz, Peter Williamson “Gaining Competitive Advantage in a Carbon-constrained World:: Strategies for European Business”. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0263237305000708>
3. Ken Brown, Peter Moles “Credit Risk Management” URL: <https://ebs.online.hw.ac.uk/EBS/media/EBS/PDFs/Credit-Risk-Management-Course-Taster.pdf>

АГРОСТРАХУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Власюк Світлана Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів,

банківської справи та страхування

vlasiuks@ukr.net

Ясінський Олег Русланович

здобувач третього (освітньо-наукового)

рівня вищої освіти

yasinskiy1505@gmail.com

Уманський національний університет садівництва

Україна, Черкаська обл, м. Умань

Сільське господарство за своєю природою пов'язане з ризиками для бізнесу. Поширеність ризику в сільському господарстві не нова, товаровиробники протягом десятиліть адаптували методи для подолання втрат і зниження ризику. Однак, ці традиційні методи часто підривають сільськогосподарський потенціал, зменшуючи прибуток і зберігаючи нижчий статус-кво. Крім того, під загрозою зміни клімату та додаткових стресових факторів, цих традиційних методів недостатньо для вирішення ризиків із високим ступенем варіативності, таких як самостійне втручання. Страхування може стати більш ефективною альтернативою для управління ризиками.

В Україні товаровиробники отримують прибуток, зазвичай, від сезону до сезону. Це означає, що минулорічний прибуток повертається до суб'єктів господарювання для оплати накладних витрат, сплати боргів та покриття основних особистих витрат. Втрата врожаю може призвести до серйозних збоїв у цій системі, часто втягуючи аграріїв у боргове коло, а щоб мінімізувати ризики,

товаровиробники приймають різні стратегії зменшення ризиків. Ці стратегії корисні для управління ринковими та виробничими ризиками, але, на жаль, дорогі, особливо для дрібних фермерів.

Щодо управління сільськогосподарськими ризиками, індексне страхування можна класифікувати на три категорії: кліматичне індексне страхування; страхування супутникового індексу; індекс страхування на основі середньої прибутковості на територію. При традиційному страхуванні відшкодування виплачується страховиком страхувальнику на підставі фактично зафіксованого останнім збитку. Такий підхід може спонукати страховика до перевірки експертом і, швидше за все, спричинить повторну думку від страхувальника та відкритє шлях до циклу суперечок і повторних думок. Зрештою, затримки компенсації можуть бути тривалими та дуже дорогими.

У випадку індексного страхування компенсація пов'язана не з виявленням збитку, а зі зміною індексу незалежно від настання збитку. Отже, терміни компенсації відносно швидкі для страхування на основі кліматичних і супутникових показників. Проте варто підкреслити особливі аспекти індексного страхування, пов'язані з неврахуванням збитку при прийнятті рішення про компенсацію. Насправді незадовільний урожай, пов'язаний із несприятливою зміною індексу, не дає підстави для компенсації. І навпаки, несприятлива зміна індексу, пов'язана із задовільним урожаєм, призведе до компенсації. Вважається, що такий тип ситуації є досить рідкісним і залежить, перш за все, від актуальності та якості підказки.

Аграрне страхування здатне зменшити витрати на ризики шляхом розподілу ризиків трьома способами (табл. 1.1).

Таблиця 1.1. Розподіл ризиків діяльності у агрострахуванні [1]

Виникнення ризику	Розподіл ризиків
Ризик під час сільськогосподарської діяльності	За винятком випадків, коли ризики врожаю чітко та позитивно корелюють в середині господарства, страхові пули серед господарств призводять до автоматичного скорочення сукупного агроризику, з яким стикається страхова компанія
Розподіл ризиків страховою компанією між іншими секторами економіки	Страхова компанія може поширювати ризики врожаю на інші сектори економіки, пропонуючи комбінацію страхових продуктів та шляхом перестраховування своїх полісів і інших установах. Якщо це державна установа, вона також може покладатися на максимальну безпеку, яку надає платник податків
Ризик, який виникає через певний відрізок часу	Страхова агенція може розподілити ризики в часі, накопичуючи резерви. Оскільки чатска аграріїв, які вимагають відшкодування протягом будь-якого року значною мірою піддаються контролю, страховик також матиме набагато кращі шанси, порівняно з іншими секторами економіки.

Вся система сільськогосподарського страхування, субсидована чи ні, характеризується обмеженістю даних, недостатньою актуарною експертизою та слабкою прозорістю. Крім того, дослідження в цій галузі недостатньо фінансуються, погано координуються та не мають усіх необхідних даних. Система не має належного ліцензування та не має всієї необхідної нормативної бази (табл. 1.2).

Таблиця 1.2. Еволюція впровадження агрострахування з державною підтримкою в Україні

Рік	Особливості впровадження	Примітки
2005-2008	Виділення з бюджету коштів на часткову компенсацію страхових премій, без створення діючого механізму надання компенсації	В 2009 р. – субсидування припинено
2012	Прийнято Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» та створено Аграрний страховий пул	Субсидій не було надано
2021	Оновлено Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», створено та впроваджено в дію стандартні страхові продукти	За умови виділення коштів в державному бюджеті на 2024 р.

Крім того, фактично відсутній захист споживачів щодо послуг агрострахування. Український уряд визнає потенційну цінність страхування сільськогосподарських ризиків для розвитку сільського господарства. Однак наразі уряд не має чіткого стратегічного плану покращення навколишнього середовища.

У різних країнах, в умовах, коли частка фермерів, які отримують вигоду від покриття ризиків, становить менше 10%, індексне страхування викликає великі надії, враховуючи легкість, пов'язану з його системою компенсації. Таким чином, численні програми були розгорнуті по всьому світу для випробувань або тестування. Після кількох років практики виявилось, що індексне страхування зараз особливого ентузіазму не викликає.

В даний час існує більше сотні програм, пов'язаних з індексним страхуванням у більш ніж сорока країнах. Більшість цих програм розташовані в різних країнах, зокрема в Африці, Центральній і Південній Америці та Азії. Проте кілька проектів було розпочато у Франції, США та Канаді.

Як це не парадоксально, програму індексного страхування легше встановити в розвинених країнах, зокрема завдяки кращому доступу до даних (метеорологічних, супутникових тощо) і технологій, сильній закріпленості традиційного страхування та широкому діапазону управління ризиками. інструменти в цих країнах навряд чи сприятимуть поширенню цієї форми страхування в короткостроковій перспективі. Однак не виключено – навіть дуже ймовірно – що довгострокове індексне страхування може бути масово розгорнуто в країнах Півночі, зокрема, поєднуючись з іншими страхуваннями або продуктами управління ризиками.

Велика кількість поточних проектів індексного страхування в усьому світі підтримується Міжнародною фінансовою корпорацією, структурою Групи Світового банку. Останній запусив програму «Global Index Insurance Facility» у 2011 році з метою надання страхових рішень, адаптованих до обмежень країн, що розвиваються, та сприяння індексному страхуванню. Проекти розроблялися в Африці, Південно-Східній Азії, Центральній і Південній Америці та Тихоокеанському регіоні [2].

Після того, як індексне страхування викликало великі надії, йому важко розвиватися, зокрема через необхідну експертизу та його неінтуїтивний характер

(компенсація відокремлюється від виникнення претензії). Однак він має багато переваг і може розвинутися, якщо його промислам вдасться запустити позитивний цикл, що поєднує збільшення поширення та економію за рахунок масштабу.

На горизонті з'являються позитивні сигнали щодо його розвитку. Дійсно, підвищення точності супутникових даних у поєднанні з розвитком великих даних (використання метаданих) дозволить розробити точніші індекси, які краще адаптуються до потреб власників полісів за коротші терміни. Крім того, підготовка експертів у цій новій галузі може сприяти її розвитку. Теоретично мобільний телефон міг би полегшити розповсюдження цього нового продукту, і, як і мобільний банкінг, ми, ймовірно, могли б говорити про мобільне індексне страхування в майбутньому.

Отже, страхування сільськогосподарських ризиків створює значні переваги для сільського господарства як галузі. Водночас воно є технічно складним, потребує значних обсягів надійних даних та наявності партнерських відносин між головними зацікавленими сторонами (сільгосптоваровиробниками, державою та страховими компаніями). Переваги аграрного страхування включають у себе зменшення фінансового ризику для сільськогосподарських підприємств, підтримку сталого розвитку галузі та забезпечення стабільності доходів фермерів. Крім того, це сприяє забезпеченню продовольчої безпеки країни, оскільки допомагає зберегти врожаї та забезпечити стабільний виробничий процес у сільському господарстві. Як вже зазначалось, Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» було прийнято ще у 2012 році, проте до теперішнього часу механізм страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою практично не було реалізовано, а запропоновані на той час моделі його реалізації виявились не ефективними.

Список використаних джерел:

1. Hazell, P., Bassoco, L.M. & Arcia, G. 1986. A model for evaluating farmers' demand for insurance: applications in Mexico and Panama. In Hazell, P., Pomareda, C. & Valdes, A., eds. 1986. *Crop insurance for agricultural development – issues and experience*. Baltimore, USA, Johns Hopkins University Press.
2. Непочатенко О.О., Юдін В.К. Страховий захист аграрних ризиків. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 2. С. 572-577. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/2_ukr/102.pdf